

เปลี่ยนกติกาตัดสินประมุขรถไฟฟฟาสายสีส้มได้หรือ!?



กรณีการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย หรือ รฟม. แก่หลักเกณฑ์การตัดสินประมูลในข้อกำหนด ขอบเขตและรายละเอียดงาน (TOR) โครงการรถไฟฟ้า สายสีส้ม ที่เป็นเรื่องถูกยกมาอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 16 ถึง 19 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา นั้น คงต้องขอให้เครื่องหมาย “!?” ทั้งตกใจ “!” และ ตั้งคำถาม “?” ไปพร้อมๆ กันเลยทีเดียว

ที่ตกใจ ! เพราะที่ผู้รับผิดชอบดูแลโครงการนี้ กล้าที่เป็นคนแรกที่แก้ TOR ในข้อกำหนดสำคัญ ซึ่งเป็นกติกาในการแข่งขัน เปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการตัดสิน ประมูล หลังจากที่เริ่มกระบวนการประมูลไปแล้ว หรือ อธิบายง่ายๆ ก็คือ เป็นการเปลี่ยนกติกาหลังจากเริ่มการ แข่งขันไปแล้ว

จุดสำคัญของการแก้กติกาตัดสินนี้ก็คือ จะเปลี่ยน จากเดิมที่พิจารณาที่ละของหลังเปิดซองคุณสมบัติแล้ว เป็นเปิดข้อเสนอเทคนิคและการเงินควบคู่กัน และนำ คะแนนเทคนิค 30% พิจารณาร่วมกับการเงินอีก 70% ซึ่ง ในจำนวนนี้จะมีคะแนนความสมเหตุสมผลของราคาอีก 10% ซึ่ง รฟม. ไม่เคยใช้วิธีนี้มาก่อน เรื่องวิธีตัดสินแบบนี้ ทางกลุ่ม BTS เห็นว่าจะไม่เป็นธรรม จึงยื่นร้องเรียน ต่อศาลปกครอง ซึ่งศาลปกครองก็ได้สั่งระงับชั่วคราว ไปแล้ว ตั้งแต่ตุลาคม 2563 โดยศาลปกครองกลาง ชี้ว่า “เป็นคำสั่งที่น่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย”

และที่สงสัย? คือ มีเหตุผลอะไรอีก นอกเหนือ จากที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบได้ตอบชี้แจงเหตุผลที่ต้อง ปรับเปลี่ยน TOR ไว้ในสภาฯ เพียงว่า “...การดำเนินการโดยใช้ข้อเสนอราคาร่วมกับข้อเสนอเทคนิคนั้น

เนื่องจากเราให้ความสำคัญเรื่องการขุดอุโมงค์ ที่ผ่านมา การก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ก็มีปัญหา เรื่อง สิ่งปลูกสร้างแตกร้าว เช่น มีน้ำรั่วไหลเข้าไปในสถานี สามยอด...ซึ่งที่ผ่านมามีการดำเนินการก่อสร้างโครงการ รถไฟฟ้าสายสีอื่น ๆ มีการดำเนินการขุดเจาะอุโมงค์เช่นกัน ขณะเดียวกัน ระหว่างการก่อสร้าง พบว่าเกิดปัญหาน้ำรั่วซึมได้ดินเข้าสถานีสามยอด...อาคารบ้านเรือนของ ประชาชนได้รับความเสียหาย...ทำให้เทคนิคการก่อสร้าง มีความสำคัญ เพราะโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มตะวันตก ต้องผ่านชุมชนหนาแน่น ซึ่งเป็นย่านเศรษฐกิจ การค้า รวมถึงพื้นที่สำคัญอื่นๆ” ทั้งๆ ที่ความยากและอันตราย ของงานที่ต้องขุดผ่านสถานที่สำคัญต่างๆ นั้น ล้วนเป็น สิ่งที่รู้กันมานานเป็นปีแล้ว ก่อนที่จะกำหนด TOR ของ เดิมเสียอีก

ความตกใจ และ ความสงสัยนี้ ยิ่งเพิ่มทวีคูณหลังจากฟังการอภิปรายของนายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สส.พรรค เพื่อไทย ที่ได้นำบทสนทนาการคัดค้านการเปลี่ยนแปลง กติกาจากในที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกโครงการฯ (มาตรา 36 แห่ง พ.ร.บ. การร่วมลงทุน พ.ศ.2562) ออกมาเผยแพร่ เพราะการคัดค้านในประเด็นนี้มาจาก ตัวแทนสำนักงบประมาณ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการ จัดทำงบประมาณเลย ซึ่งโดยทั่วไปหากมีการทักท้วง เช่นนี้แล้ว ก็คงไม่มีใครกล้าดำเนินการแก้ไขต่อแน่ๆ

จากข้อมูลของนายจิรายุในการอภิปรายนั้น ใน ตอนท้ายของการประชุมหลังจากที่ตัวแทนของสำนัก งบประมาณได้เสนอคัดค้านแล้ว ผู้ว่าฯ รฟม. ซึ่งไม่ได้ เป็นกรรมการหรือมีหน้าที่ในคณะกรรมการคัดเลือกชุดนี้ แแต่ั่งอยู่ในที่ประชุมในฐานะผู้เข้าร่วมประชุมด้วย ได้ กล่าวว่าจะต้องให้ฟังความเห็นบริษัทวิศวกรที่ปรึกษา ซึ่ง ก็ไม่ใช่กรรมการหรือผู้มีหน้าที่ใด ๆ ในคณะกรรมการอีก คนหนึ่งที่มาร่วมประชุม โดยบริษัทวิศวกรที่ปรึกษานี้ได้ ให้ความเห็นว่า “โครงการใหญ่ต้องใช้เทคโนโลยีสูงต้อง ขุดอุโมงค์ลอดใต้ดินต้องขุดผ่านอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ผ่านห้างรัชดาผ่านใต้โถลล์เวย์ จึงควรเปลี่ยนเงื่อนไข” ผู้ว่าฯ จึงได้สรุปในที่ประชุมว่า “ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการนี้

แนวหน้า Naew Na Circulation: 900,000 Ad Rate: 900	Section: First Section/ความเห็น				
	วันที่: พุธ 24 กุมภาพันธ์ 2564				
	ปีที่: 41	ฉบับที่: 14546	หน้า: 5(ล่าง)		
	Col.Inch: 89.21	Ad Value: 80,289	PRValue (x3): 240,867		
	คอลัมน์:ต่อต้านคอร์รัปชัน: เปลี่ยนกติกาตัดสินประมุขรถไฟฟ้ามหานครสายสีส้มได้หรือไม่?				
คลิป: ขาว-ดำ					

จะใช้ดุลพินิจ”

ในที่สุด เมื่อเห็นว่าจะใช้วิธีลงคะแนนเสียงตัดสินผู้แทนจากสำนักงบประมาณท่านนี้จึงได้แถลงในที่ประชุมให้เป็นหลักฐานสำคัญว่า “หากลงมติแก้...ตนขอสงวนไม่เห็นด้วย!” และทำหนังสือเป็นทางการเพื่อทักท้วงไว้เป็นหลักฐานด้วย โดยในหนังสือทักท้วงฉบับดังกล่าวมีข้อความย่อหน้าสุดท้ายแสดงที่คัดค้านอย่างชัดเจนว่า

“ดังนั้น หากคณะกรรมการคัดเลือกฯจะปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินข้อเสนอการคัดเลือกเอกชนร่วมลงทุนที่แตกต่างไปจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติไว้ ซึ่งอาจจะเป็นการเพิ่มภาระงบประมาณแผ่นดิน คณะกรรมการคัดเลือกฯจะต้องนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา อนุมัติการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวก่อนจึงจะดำเนินการได้”

หลังจากที่นายจิรายุ เปิดเผยหลักฐานสำคัญนี้กลางสภาฯ นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รว.คมนาคมกลับไม่ได้ปฏิเสธว่าไม่เป็นความจริง และยังได้พูดในเชิงรับรองหลักฐานของนายจิรายุ โดยกล่าวว่า “...ผมเป็นรัฐมนตรียังไม่รู้รายละเอียดเท่าท่าน ถือว่าท่านเป็นผู้ที่ทรงความรู้ในการเข้าถึงข้อมูลราชการได้ แต่เรื่องนี้ไม่ได้เป็นความลับอะไรอยู่แล้ว...”

สถานการณ์ในปัจจุบันคือ รฟม. ตัดสินใจเดินหน้าจะใช้กติกาใหม่ โดยไม่รอฟังคำตัดสินของศาลปกครอง

กลาง ว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจริงหรือไม่ โดยได้ออกประกาศสั่งยกเลิกการประมูลครั้งนี้ และเริ่มร่าง TOR ใหม่ ให้มีกติกาใหม่แล้ว

ท้ายที่สุด ถึงแม้ผลการลงคะแนนไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีศักดิ์สยาม ชิดชอบ ในกรณีจะผ่านไปแล้ว โดยได้รับความไว้วางใจ 268 เสียง แต่ก็ปรากฏว่ามีการงดออกเสียงมากถึง 12 เสียง โดยในจำนวนนี้มี สส. ของพรรครัฐบาลเอง จากพรรคพลังประชารัฐ กลุ่มดาวฤกษ์ถึง 6 คน ที่นำโดยนางวทันยา วงษ์โอภาสี โดยให้เหตุผลว่ามีข้อสงสัยยังไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน คือ เรื่องการเปลี่ยนเงื่อนไขและการล้มการประมูลโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม

ในเรื่องนี้ประชาชน จึงจะต้องช่วยกันจับตาและติดตามกันต่อไปทุกขั้นตอน จะคาดหวังว่ากลุ่ม BTS และ ชีโน-ไทย ซึ่งเป็นคู่แข่งกับกลุ่ม ช.การช่าง อิตาเลียนไทย และ CP ไปต่อสู้เพื่อเปิดโปงความไม่ยุติธรรมเหมือนที่ผ่านมามากไม่เพียงพอ เพราะขนาดเปิดเผยข้อเท็จจริงกันชัดเจนกลางสภาฯไปแล้ว ก็ยังช่วยอะไรไม่ได้

รศ.ดร.ต่อตระกูล ยมนาค และ ผศ.ดร.ต่อภัสสร ยมนาค